

بخشنامه‌های قوه قضائیه

موضوع	دستورالعمل راجع به استرداد مجرمین و معاضدت قضائی بین‌المللی
	جناب آقای سینجلی جاسبی رئیس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور تصویر دستورالعمل شماره ۱۰۰/۱۳۱۸۰/۹۰۰۰ مورخ ۱۳۹۲/۳/۱۳ ریاست محترم قوه قضائیه راجع به (استرداد مجرمین و معاضدت قضائی بین‌المللی جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد. مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - محسن محدث شماره ۱۰۰/۱۳۱۸۰/۹۰۰۰ ۱۳۹۲/۳/۱۲ دستورالعمل راجع به استرداد مجرمین و معاضدت قضائی بین‌المللی با توجه به اهمیت روزافزون همکاری‌های بین‌المللی در گسترش عدالت و مبارزه با جرم؛ و به منظور ایجاد انضباط بیشتر در تنظیم و ارسال درخواست‌های همکاری بین‌المللی و نیز اجرای درخواست‌های مراجع قضائی خارجی؛ و با توجه به اهمیت و تأثیر اقدامات مراجع قضائی در نحوه همکاری متقابل کشورهای دیگر و با عنایت به تمرکز انجام اینگونه امور در اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه، و مستنداً به قانون استرداد مجرمین (مصوب ۱۳۳۹) و سایر مقررات مربوط به همکاری‌های بین‌المللی مندرج در قوانین مختلف از جمله قانون مدنی، قانون مجازات اسلامی، قانون آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی و اجرای احکام مدنی و معاهدات دو یا چندجانبه، دستورالعمل راجع به استرداد مجرمین و معاضدت قضائی بین‌المللی به شرح مواد آتی است: بخش اول - درخواست‌های استرداد مراجع قضائی داخلی ماده ۱- دادرها و دادگاه‌ها در مواردی که استرداد متهم یا محکوم از کشور خارجی ضروریست درخواست خود را در صورت وجود قرارداد دو جانبه مطابق مفاد قرارداد و در غیر این صورت براساس عمل متقابل و مطابق مفاد این دستورالعمل خطاب به اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه ارسال نمایند. تبصره- دادگاه‌ها و دادرهای سراسر کشور در مواردی که از قرار مجرمین به خارج از کشور مطلع می‌شوند ضمن صدور دستور دستگیری در مبادی ورودی - خروجی کشور از طریق دادستانی کل کشور، دستور فوری جهت ردیابی و شناسائی متهم یا محکوم فراری به پلیس بین‌الملل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران صادر نموده و رونوشت آن را در اسرع وقت به اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه و در جرایم امنیتی حسب مورد به وزارت اطلاعات یا سایر نهادهای ذیربط نیز ارسال نمایند. ماده ۲- لازم است درخواست‌های استرداد به همراه مدارک زیر به اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه ارسال گردد: الف- در مورد متهمین: -شرح جریان ارتکاب جرم -تصویر مصدق مواد قانونی تعیین‌کننده جرم و مجازات. -تصویر مصدق مستندات قانونی مربوط به مرور زمان. -اصل برگ جلب. -تصویر مصدق هرگونه اسناد و مدارکی که وقوع جرم و انتساب آن به متهم را محرز می‌نماید. -تصویر مصدق مدارک هویتی و نشانی فرد یا افراد مورد نظر. -عکس اثر انگشت و هرگونه اطلاعات که به شناسایی مجرم متواری کمک نماید (در صورت وجود). ب- در مورد محکومین: -مدارک مذکور در بند الف. - نسخه مصدق حکم قطعی. -مدارک مربوط به چگونگی قطعیت رأی (مواد قانونی و گزارش مأمور ابلاغ یا تصویر مصدق روزنامه‌ای که رأی در آن منتشر شده است). تبصره: در رابطه با جرایم امنیتی لازم است ارسال مدارک و اطلاعات مربوط به پرونده با لحاظ مسائل امنیتی صورت پذیرد. ماده ۳- اداره کل امور بین‌الملل موظف است با هماهنگی مرجع قضائی مربوطه نسبت به رفع نقائص احتمالی و هماهنگی برای ترجمه مدارک اقدام نموده و با تنظیم درخواست خطاب به مقام قضائی خارجی، مطابق مقررات، درخواست مقام قضائی ایرانی را به اطلاع مرجع ذیربط خارجی برساند و مراتب را تا حصول نتیجه پیگیری کند و تصویری از مدارک را جهت پیگیری و تسریع در کار به پلیس بین‌الملل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ارسال نماید. ماده ۴- مرجع قضائی مطابق ماده ۳۰۲ قانون آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۹ در مورد نحوه تأمین هزینه ترجمه مدارک، تعیین تکلیف می‌نماید. ماده ۵- مرجع قضائی در موارد فوری قبل از تنظیم درخواست موضوع تبصره ماده ۱ این دستورالعمل یا همزمان می‌تواند علاوه بر دستور ردیابی و شناسایی از طریق پلیس بین‌الملل، دستور دستگیری مجرم را با تصریح بر اینکه درخواست استرداد و مدارک فوراً ارسال خواهد شد، خطاب به پلیس بین‌الملل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران صادر نموده و بلافاصله مطابق مواد ۱ و ۲ این دستورالعمل اقدام نماید. ماده ۶- در صورت منتفی شدن تعقیب و عدم نیاز به دستگیری یا استرداد، مراتب فوراً توسط مرجع قضائی درخواست‌کننده با ذکر علت به پلیس بین‌الملل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه اعلام می‌گردد. بخش دوم - درخواست‌های استرداد مراجع قضائی خارجی ماده ۷- درخواست‌های استرداد از سوی مقامات کشورهای خارجی که برای وزیر دادگستری جمهوری اسلامی ایران، دادستان کل کشور اداره کل حقوقی اسناد و امور مترجمین قوه قضائیه و یا هر مقام یا مرجع دیگری ارسال می‌گردد، عیناً به اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه جهت انطباق با مقررات قانونی و اقدام لازم ارسال می‌گردد. ماده ۸- با توجه به عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در سازمان پلیس جنایی بین‌المللی (انترپول)، درخواست‌های بازداشت یا اعلان‌های قرمز (Red Notices) که از طریق پلیس بین‌الملل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران واصل می‌شود به منزله درخواست فوری مقام قضائی خارجی می‌باشد و مطابق مقررات قانونی مورد اقدام قرار خواهد گرفت. ماده ۹- درخواست‌های فوری موضوع ماده قبل، در صورت شناسایی شخص به دادرای مربوط و در غیر این صورت به دادرای تهران ارائه می‌شوند. دادرای دستورات لازم را به مبادی

ورودی - خروجی کشور از طریق دادستانی کل کشور ابلاغ می‌نماید. در صورت دستگیری، دادرسی مربوط ضمن صدور قرار تأمین مناسب، مهلت مقرر قانونی جهت ارسال مدارک استرداد تعیین نموده و از طریق پلیس بین‌الملل به کشور تقاضاکننده اعلام می‌کند. در صورت عدم وصول مدارک در مهلت تعیین شده، از تأمین مأخوذه رفع اثر و شخص بلافاصله آزاد خواهد شد. ماده ۱۰- در صورتی که فرد مورد درخواست ایرانی باشد، دادرسی با تعیین مهلت مناسب، درخواست ارسال مدارک اتهامی را از کشور تقاضاکننده می‌نماید و با توجه به مدارک واصله و تحقیقات انجام شده عنداللزوم نسبت به تعقیب و محاکمه فرد مزبور اقدام می‌نماید. بخش سوم - معاضدت قضائی ماده ۱۱- درخواست‌های معاضدت قضائی واصله از کشورهای خارجی همچنین درخواست‌های معاضدت قضائی مراجع قضائی داخلی مطابق قوانین و مقررات داخلی از جمله مواد ۲۹۱ الی ۲۹۴ قانون آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی (مصوب ۱۳۷۹) و مواد ۱۶۹ الی ۱۷۹ قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۵۶ و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی از طریق اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه انجام خواهد شد. ماده ۱۲- پس از وصول درخواست‌های معاضدت از سوی مراجع قضائی داخلی به اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه اداره مزبور موظف است با هماهنگی مرجع قضائی مربوط نسبت به رفع نقائص احتمالی و عنداللزوم هماهنگی برای ترجمه مدارک اقدام نموده و با تنظیم درخواست خطاب به مقام قضائی خارجی موضوع را به نحو مناسب به اطلاع مقام ذیربط خارجی برساند و تا حصول نتیجه پیگیری کند. ماده ۱۳- رؤسای کل دادگستری استان‌ها با عنایت به ماده ۴ قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب و آیین‌نامه اجرایی آن و بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۵۵۲۱/۹۰۰۰ مورخ ۱۳۸۹/۳/۱۵، با بررسی وضعیت خاص استان و لحاظ صلاحیت و تجارب قضات در صورت لزوم نسبت به اختصاص شعبی از دادرسی‌ها و دادگاه‌های عمومی و انقلاب برای رسیدگی به درخواست‌های استرداد و معاضدت قضائی اختصاص دهند و ظرف یک ماه از تصویب این دستورالعمل مشخصات شعب و قضات متصدی امر را به اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه اعلام نمایند. ماده ۱۴- به منظور کارآمدی رویه‌ها و رفع موانع و مشکلات احتمالی در امور مربوط به استرداد و معاضدت قضائی کمیته مشترکی میان اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه، معاون دادستانی کل کشور و پلیس بین‌الملل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و عنداللزوم واحدهای ذیربط در قوه قضائیه و وزارت امور خارجه و سایر سازمان‌ها تشکیل می‌گردد. مدیر کل امور بین‌الملل قوه قضائیه مسئولیت کمیته مذکور را بر عهده خواهد داشت و نسبت به تنظیم برنامه و دستور کار جلسات کمیته اقدام می‌نماید. ماده ۱۵- معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه و دانشگاه علوم قضائی و خدمات اداری قوه قضائیه موظفند نسبت به تهیه و تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی مربوطه با همکاری اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه اقدام نمایند. ماده ۱۶- نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده رؤسای کل دادگستری استان‌ها با همکاری اداره کل امور بین‌الملل قوه قضائیه است و اداره یاد شده موظف است گزارش سالیانه خود از نحوه اجرای این دستورالعمل در سراسر کشور را به حوزه ریاست قوه قضائیه ارائه نماید. ماده ۱۷- این دستورالعمل در ۱۷ ماده و دو تبصره در تاریخ ۱۳۹۲/۳/۱۱ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است و کلیه مقررات مغایر با آن ملغی می‌گردد. رئیس قوه قضائیه - صادق لاریجانی

